

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

Factors Affecting Effectiveness in the Academic Administration of
Trat Primary School Under Trat Primary Educational Service Area

อาทิธิยา โชคดีวัฒนา*¹ ประยูร อิมสวาสดี**² และชัยพนธ์ รักษาม***³

¹รร.บ้านคลองมะขาม ต.หาดเล็ก อ.คลองใหญ่ จ.ตราด 23110

^{2,3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

E-mail: artithiya@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ 3) สร้างสมการทำนายประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดประกอบด้วยปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แต่ละด้านอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดพบว่าปัจจัยต่างๆร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 65.6 ที่ระดับนัยสำคัญ .01 สามารถเขียนสมการทำนายในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

$$\hat{Y} = 0.777 + 0.194 (X^4) + 0.120 (X^5) + 0.131 (X^2) + 0.149 (X^7) + 0.152 (X^1) + 0.081 (X^3)$$

$$\hat{Z} = 0.261 (Z^4) + 0.171 (Z^5) + 0.153 (Z^2) + 0.193 (Z^7) + 0.182 (Z^1) + 0.097 (Z^3)$$

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด

Abstract

The objectives of this research were to investigate the factors affecting effectiveness in the academic administration of Trat primary school under Trat primary educational service area. The sample consisted 291 government teachers , using the sample sized table of Krejcie and Morgan. The research instrument was a rating scale questionnaire. The statistics used for the data analysis were mean , standard deviation , Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

1. The factors affecting effectiveness in the academic administration of Trat primary school consisted of the principle director, teacher and general conditions that were rated at the high level.
2. The effectiveness of academic administration Trat primary school under Trat primary educational service area was rated at the high level.
3. Another factor showed significant correlated to effectiveness in the academic administration of Trat primary school at .01 level.
4. The analysis of the factors affecting effectiveness in the academic administration of Trat primary school was accounted for 65.6 percent of prediction with statistically significance at .01, The predictive equations of the academic administration effectiveness in term of raw scores and standard scores are as follows.

$$\hat{y} = 0.777 + 0.194 (X^4) + 0.120 (X^5) + 0.131 (X^2) + 0.149 (X^7) + 0.152 (X^1) + 0.081 (X^3)$$

$$\hat{z} = 0.261 (Z^4) + 0.171 (Z^5) + 0.153 (Z^2) + 0.193 (Z^7) + 0.182 (Z^1) + 0.097 (Z^3)$$

Keyword: Effectiveness , Academic Administration , Trat primary School.

บทนำ

การศึกษาเป็นองค์ประกอบแรกที่มีความสำคัญยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาคนทุกช่วงชีวิตให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน ซึ่งเชื่อมโยงไปกับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมรวมถึงพัฒนาประเทศให้มีกระแสการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ปัจจุบันในโลกศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศ โดยเฉพาะความก้าวหน้าและการพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีการกระจายอย่างกว้างขวางและไร้ขีดจำกัดที่เกิดขึ้น ทำให้โลกทั้งหมดเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันอย่างรวดเร็วทุกประเทศในประชาคมโลกให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาเพื่อให้ก้าวทันกับสภาพการณ์โลกและสามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้ มีความเห็นพ้องตรงกันว่า การศึกษามีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและศักยภาพ เพื่อสามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้ และเป็นหลักฐานของการพัฒนาประเทศต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2557) การพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง หรือสังคม จะดำเนินไปได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาทางการศึกษาควบคู่กันไป ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยในการที่จะพัฒนาในด้านต่างๆ ทุกด้าน ช่วยในการวางแผนด้านกำลังคน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศได้ตรงตามเป้าหมาย ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะต้องทุ่มเทการพัฒนาการ

ศึกษาเพราะเมื่อคนมีการศึกษาดี จะนำไปสู่การเป็นพลเมืองที่มีสมรรถภาพ เข้าใจในวิทยาการใหม่ สามารถที่จะดำเนินงานต่างๆ ไปได้ด้วยดี ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นรู้จักปรับตัวให้เข้ากับระบบการเมืองและสังคมส่งผลต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ซึ่งจะทำให้ประเทศพัฒนาขึ้นเป็นเงาตามตัว และการศึกษาในทุกระดับนั้นจะเกิดผลดีสมดังความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขึ้นอยู่กับการจัดระบบการบริหารการศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานไปสู่ความมุ่งหมายนั้น (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ 2553)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร หากมองในด้านกระบวนการแล้ว การบริหารงานวิชาการจะหมายถึงกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง กับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หากมองการบริหารงานวิชาการในด้านงานของสถานศึกษา งานบริหารวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน

คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมิน มาตรฐานสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2553)

สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 มีดังนี้ วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 55.57 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คะแนนเฉลี่ย 48.49 วิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 34.68 วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 44.72 และวิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 42.42 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ 2559) รายงานดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ตกต่ำเนื่องจากมีเพียง 1 วิชาเท่านั้นที่มีคะแนนเฉลี่ยเกินร้อยละ 50 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวโน้มต่ำลงซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องนำมาพัฒนาจากสภาพดังกล่าวมีผู้วิจัยหลายท่านนำปัญหาการบริหารงานวิชาการมาศึกษาหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้นซึ่งงานวิจัยของ (วันวิสาข์ ศรีภูมิ 2556) ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลงานวิชาการของโรงเรียน คือ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านงบประมาณ งานวิจัยของ (ฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์ 2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลในการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ปัจจัยด้านชุมชนและปัจจัยด้านผู้บริหาร งานวิจัยของ (ปวีณา เหล่าลาด 2557) ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน คือ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และด้านเทคโนโลยี การศึกษา งานวิจัย (สุปัญญา หาแก้ว 2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านชุมชน

ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ด้านผู้บริหารและด้านครู จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยสภาพทั่วไปของสถานศึกษาและระดับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
3. เพื่อสร้างสมการทำนายประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จากปัจจัยแต่ละด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,104 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 291 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970) จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามอำเภอและสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert 1976)

โดยขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังข้าราชการครูในแต่ละโรงเรียนตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นติดตามเก็บแบบสอบถามคืนเพื่อให้ได้แบบสอบถามครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยสามารถเก็บแบบสอบถามคืนจำนวน 291 ฉบับ เป็นร้อยละ 100 และทำการการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์

ข้อมูลที่สุดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้สถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

3. การสร้างสมการทำนายประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จากปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ตามลำดับ เมื่อพิจารณาปัจจัยย่อยแล้วพบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่าจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ การดำเนินงานด้านระบบบริหารจัดการงานวิชาการ ภาวะผู้นำทางวิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา

กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .81 โดยตัวแปรพยากรณ์รวมที่ดีที่สุดทั้ง 6 ตัวแปรร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดได้ร้อยละ 65.6 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย เท่ากับ .22 ค่าคงที่ของสมการทำนายในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .777 โดยสามารถสร้างสมการทำนายได้ดังต่อไปนี้

X^1 แทน ความรู้ความสามารถในการบริหาร
วิชาการ

X^2 แทน ภาวะผู้นำทางวิชาการ

X^3 แทน การดำเนินงานด้านระบบบริหารจัดการงานวิชาการ

X^4 แทน ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน

X^5 แทน การปฏิบัติงาน

X^7 แทน อาคาร สถานที่

$$\hat{Y} = 0.777 + 0.194 (X^4) + 0.120 (X^5) + 0.131 (X^2) + 0.149 (X^7) + 0.152 (X^1) + 0.081 (X^3)$$

$$\hat{Z} = 0.261 (Z^4) + 0.171 (Z^5) + 0.153 (Z^2) + 0.193 (Z^7) + 0.182 (Z^1) + 0.097 (Z^3)$$

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยด้านผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถและมีภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการ สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบต่างๆ ในการบริหาร งานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์ (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครพบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสาข์ ศรีภูมิ (2556) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย

การบริหารกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 อยู่ในระดับมาก

ปัจจัยด้านครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีเทคนิคการสอนที่ดีมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่นักเรียน และครูยังมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครองและชุมชนอีกด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ (มณูญ พันธุ์หล่อ 2553) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคตะวันออก ฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วันวิสาข์ ศรีภูมิ 2556) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่าปัจจัยด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุปัญญา หาแก้ว 2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมทั้งยังจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายและต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงาน

วิจัยของ (ฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์ 2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุปัญญา หาแก้ว 2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับมาก โดยที่ครูมีภาวะที่หลักสูตรและจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อิศยาม อาเก็ม 2557) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงทุกด้านโดยด้านที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดมากที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านครู โดยที่ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน (X^4) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดมากที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .69 โดยมีระดับนัยสำคัญที่ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางให้เด็กปฏิบัติจริงเสริมด้วยเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ สร้างสรรค์และยอมรับฟังความคิดเห็นของครู นักเรียนรวมถึงยอมรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์ 2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ ความสามารถในการเรื่องหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูมีความ

สัมพันธ์ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .764

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดได้แก่ การปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี วิธีการสอนใหม่ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่นักเรียน มีการใช้นวัตกรรมมาทำให้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและครูมีความรับผิดชอบ ความเสียสละในการสอนมีการพัฒนาคุณภาพของการทำงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์ 2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สภาพสังคมที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ ความรู้ ความสามารถในเรื่องหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู การมีส่วนร่วมของชุมชน มีรายละเอียดดังนี้ การปฏิบัติงาน ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ๆ ได้เหมาะสมในการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่นักเรียน และมีพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และครูมีความรับผิดชอบและเสียสละในการสอนสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วันวิสาข์ ศรีภูมิ 2556) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่าปัจจัยด้านครูได้แก่ ครูเลือกใช้วิธีการสอนได้เหมาะสม

กับเนื้อหาและผู้เรียนตามจุดประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก แต่ด้านที่ควรได้รับการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรนำปัญหาและข้อบกพร่องที่ได้จากการประเมินผลมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้น ครูควรมีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและสถานศึกษาต้องมีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในที่หลากหลาย

2. ครูควรศึกษาหาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนให้ละเอียด ถูกต้อง แม่นยำ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าความรู้ในการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์สูงสุดกับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อที่จะได้ข้อมูลเชิงลึกและนำไปพัฒนาต่อไป

2. ควรศึกษารูปแบบที่เหมาะสมกับการดำเนินงานวิชาการตามขนาดของโรงเรียน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ต้องขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยูร อิ่มสวัสดิ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.ชัยพจน์ รังงาม กรรมการที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ชาริ มณีศรี ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

จิระพันธุ์ พูลพัฒน์. พัฒนาการของการบริหารการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

ฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับรางวัลพระราชทานสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2550.

ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, สถาบัน. รายงานผลการทดสอบระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-Net) ปีการศึกษา 2557. (ออนไลน์) 2559 (อ้างเมื่อ 23 มกราคม 2559). จาก <http://www.niets.or.th>.

ปวีณา เหล่าลาด. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี, 2553.

มนูญ พันธุ์หล่อ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนกลุ่มที่ 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2553.

วันวิสาข์ ศรีภูมิ. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา กลุ่มวิจัยและส่งเสริม การวิจัย, 2557.

สุปัญญา หาแก้ว. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.

อิสฮาม อาเก็ม. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2557.

Krejcie and Morgan. **Determining sample size for research activities.** Educational and Psychological Measurement, 1970.

Likert. **New ways of managing conflict.** New York: McGraw – Hill, 1976.